

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	6. razred
Redni broj pripreme	6.
Nastavna cjelina / tema	I. ZA SLOBODU SI STVOREN
Nastavna jedinica / podtema	6. Ponavljanje nastavne cjeline

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV A.6.1. Učenik razlikuje unutrašnje i vanjsko ropstvo/slobodu.

OŠ KV A.6.1. Učenik uočava i objašnjava povezanost grijeha i neslobode, odgovornosti i slobode, na temelju konkretnih primjera iz svoga života i Biblije (grieh, posljedice grijeha).

OŠ KV A.6.1. Učenik analizira kroz konkretne primjere povezanost slobode i ljubavi.

OŠ KV A.6.1. Učenik navodi primjere vlastite odgovornost u promicanju slobode i mira u svom okruženju.

OŠ KV A.6.1. Učenik na temelju odabranih biblijskih tekstova prepoznaje vjeru kao put k slobodi.

OŠ KV C.6.2. Učenik uviđa povezanost ljubavi, odgovornosti i slobode.

OŠ KV C.6.2. Učenik navodi i objašnjava tjelesna i duhovna djela milosrđa kao primjer kršćanske odgovornosti.

Ključni pojmovi	sloboda, ljubav, odgovornost, vanjsko i unutrašnje ropstvo, grijeh, kajanje, ispovijed, oprostjenje, djela milosrđa
Središnje / problemsko pitanje	Kako su sloboda, odgovornost, ljubav, ropstvo i grijeh povezani i što čovjeku pomaže slobodno birati dobro?
Nastavne metode	razgovor, rad s umnom mapom, radni listić, kviz, povezivanje i razvrstavanje pojmova, problemski zadatci, suradničko učenje, crtanje, rad s biblijskim navodima, formativna provjera
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u troje, rad u skupinama
Nastavna sredstva	udžbenik „Biram slobodu“, RB, bilježnica, radni listić, radni predlošci, projektor / pametna ploča, bojice, digitalni udžbenik, računalo ili tablet (po izboru)
Međupredmetne poveznice	Osobni i socijalni razvoj – osr B.3.2. razvija komunikacijske kompetencije i uvažavajuće odnose s drugima; osr C.3.2. prepoznaje važnost odgovornosti pojedinca u društvu; Hrvatski jezik – OŠ HJ A.6.2. sažima podatke o slušanome ili čitanome sadržaju; Informatika – C.6.1. izrađuje i predstavlja digitalne sadržaje; Likovna kultura – OŠ LK A.6.2. upotrebljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog rada.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: Praćenje povezivanja ključnih pojmova cjeline, razumijevanja biblijskih poruka, razlikovanja slobode i ropstva te obrazlaganja odgovornoga izbora.

Vrednovanje kao učenje: Samoprocjena učenika mogu li samostalno povezati slobodu, odgovornost, ljubav, ropstvo, grijeh i put pomirenja.

Vrednovanje naučenoga: Rezultati radnoga listića i kviza koriste se za uvid u usvojenost sadržaja; formalno brojčano vrednovanje moguće kod ispitivanja postupka ispovijedi i 7 glavnih grijeha.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – DOŽIVI (približno 7–10 minuta)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Bože slobode, hvala Ti za sve što smo učili o slobodi, odgovornosti, ljubavi i oproštenju. Pomozi nam danas povezati naučeno, prepoznati ono što vodi dobru i imati hrabrosti birati ono što je ispravno. Amen.

Alternativa: Vjeroučitelj će pročitati: „Za slobodu nas Krist oslobodi!“ (Gal 5,1). Nakon kratke tišine učenici će u sebi zahvaliti Bogu za dar slobode i završiti riječima: „Bože, pomozi mi birati dobro.“

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici daju vjeroučitelju na uvid domaću zadaću od prošloga susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 16–19.“

Ili:

„Učenici će ponoviti postupak ispovijedi i 7 glavnih grijeha. I jedno i drugo bit će usmeno ispitivani na idućem susretu.“

USMENO ISPITIVANJE POSTUPKA ISPOVIJEDI I 7 GLAVNIH GRIJEHA.

Ostali učenici za to vrijeme mogu raditi neki zadatak iz aktivnosti pripreme.

Motivacija:

Vjeroučitelj će na ploču ili projekciju napisati pet riječi: SLOBODA – LJUBAV – ODGOVORNOST – ROPSTVO – GRIJEH. Učenici će u 30 sekundi odabrati dvije riječi za koje smatraju da su najsnažnije povezane i oblikovati jednu kratku rečenicu koja objašnjava tu vezu.

SLOBODA – LJUBAV – ODGOVORNOST – ROPSTVO – GRIJEH

Razgovor:

- Koje ste dvije riječi povezali i zašto? (Prihvatiti različite smislene obrazložene poveznice.)
- Koji pojam najviše ograničava slobodu? (Ropstvo i grijeh mogu čovjeka voditi u neslobodu.)
- Što pomaže da sloboda bude usmjerena prema dobru? (Ljubav, odgovornost, savjest, vjera, pomoć drugih i odluka za dobro.)

Najava teme i središnjega pitanja:

Danas ponavljamo prvu nastavnu cjelinu „Za slobodu si stvoren“. Povezat ćemo ono što smo učili o slobodi, ljubavi i odgovornosti, vanjskom i unutrašnjem ropstvu, grijehu, ispovijedi i djelima milosrđa. Istraživat ćemo: Kako su sloboda, odgovornost, ljubav, ropstvo i grijeh povezani i što čovjeku pomaže slobodno birati dobro?

II. SREDIŠNJI DIO – OTKRIJ I POVEŽI (približno 27–30 minuta)

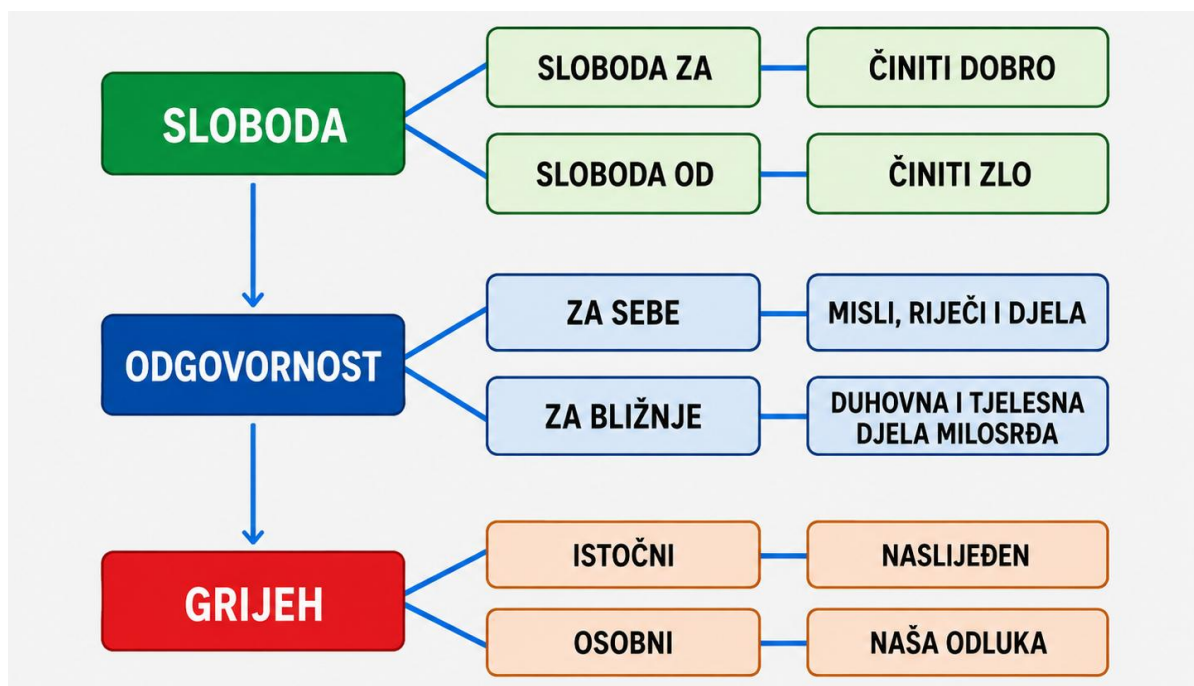
Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti u nastavku predstavljaju prijedloge i mogućnosti izbora. Nije predviđeno

da se sve provedu u jednom nastavnom satu. Vjeroučitelj odabire aktivnosti prema odgojno-obrazovnim ishodima, raspoloživom vremenu, osobitostima razreda, dostupnoj opremi i potrebama učenika.

Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja (individualni rad, rad u paru i zajednička provjera, 8 minuta)

Učenici će promotriti sadržaj za ponavljanje i umnu mapu, udžbenik, str. 14. Najprije će samostalno izdvojiti pet ključnih pojmova iz cjeline, a zatim u paru uz svaki pojam zapisati jednu vezu s drugim pojmom. Nakon rada jedan par usmeno objašnjava dvije poveznice.

Rješenje: Mogući ključni pojmovi: SLOBODA – LJUBAV – ODGOVORNOST – ROPSTVO – GRIJEH – ISPOVIJED / OPROŠTENJE. Moguće veze: sloboda traži odgovornost; ljubav usmjerava slobodu prema dobru drugoga; ropstvo ograničava slobodu; grijeh je zlouporaba slobode i može voditi u neslobodu; kajanje i ispovijed otvaraju put oproštenju i novome početku.

Shematski prikaz i ključni naglasci:

ZA SLOBODU SI STVOREN	POVEZNICA
SLOBODA	odgovoran izbor dobra
LJUBAV	poštovanje dobra drugoga
ROPSTVO	vanjska ili unutrašnja nesloboda
GRIJEH	zlouporaba slobode
POMIRENJE	kajanje – ispovijed – oproštenje – novi početak

Ili:

Učenici će zajednički promotriti umnu mapu, udžbenik, str. 14. Vjeroučitelj će razgovorom provjeriti razumijevanje i na ploči zapisati šest ključnih pojmova: SLOBODA – LJUBAV – ODGOVORNOST – ROPSTVO – GRIJEH – POMIRENJE.

SLOBODA – LJUBAV – ODGOVORNOST – ROPSTVO – GRIJEH – POMIRENJE

Razgovor:

- Zašto sloboda nije isto što i činiti sve što želim? (Jer uključuje odgovornost za dobro i posljedice izbora.)
- Kako ropstvo i grijeh mogu umanjiti slobodu? (Prisila, strah, navika ili ponavljano zlo mogu upravljati čovjekovim izborima.)
- Što pomaže povratku prema slobodi i dobru? (Savjest, odgovorna odluka, pomoć drugih, vjera, kajanje, ispovijed i oproštenje.)

Aktivnost 2: Radni listić *(individualni rad, 20 minuta)*

Učenici će samostalno riješiti priloženi radni listić. Radni listić sadrži raznovrsne zadatke povezivanja, točno/netočno, razvrstavanja, dopunjavanja biblijskih navoda, djela milosrđa, četiri načina grijeha, sedam glavnih grijeha, redosljed ispovijedi i kratku životnu situaciju. Treća stranica sadrži rješenja i namijenjena je vjeroučitelju za provjeru.

Rješenje: Potpuna rješenja nalaze se na 3. stranici zasebnoga radnoga listića.

[klikni ovdje - poveznica za PDF](#)

[klikni ovdje - poveznica za WORD](#)

Aktivnost 3: Kviz *(individualni rad / rad u paru / rad u troje – po izboru, 25 minuta)*

Učenici će imati kviz u Blooketu, Kahootu ili Waygroundu (digitalnu platformu odabire vjeroučitelj. Kviz je istovjetan na svim navedenim platformama!). Najbolji će dobiti odlične ocjene.

1. Blooket - link za vjeroučitelja:

[klikni ovdje - poveznica](#)

Blooket je besplatni alat istovjetan kahootu i potrebna je registracija. Blooket je najbolji od tri ponuđene platforme prema autoru ove pripreme.

Postupak: Registrirati se i prijaviti na <https://www.blooket.com>. Vjeroučitelj će kliknuti na gornji link ili ga zalijepiti u adresnu traku i nakon što mu se prikaže kviz pritiskati redom:

1. Host
2. U „Select a Game Mode“ izabrati „Classic“
3. Pritisnuti desno „Host Game“
4. Na dnu odabrati 33 pitanja koliko kviz ima, ostalo ostaviti kako je
5. Pritisnuti „Host now“
6. Učenici će u tražilicu upisati „Play blooket“ i pritisnuti „Play blooket“, potom s projekcije prepisati broj s projekcije u Game ID, odabrati nadimak i igra slijedi kao i u kahootu. Može se istovremeno igrati pojedinačno, ekipno ili mješovito. Ako se formiraju pojedine ekipe, dogovorom biraju nadimak/nick.

2. Kahoot - link za vjeroučitelja:

[klikni ovdje - poveznica](#)

3. Wayground - link za vjeroučitelja:

[klikni ovdje - poveznica](#)

Wayground je besplatni alat sličan Blooketu i Kahootu (potrebna je registracija). Prema autoru ove pripreme, od navedene tri platforme zahtijeva najviše koraka pri pokretanju.

Postupak za vjeroučitelja:

1. Nakon prijave na [wayground.com](https://www.wayground.com), kliknuti na gornju poveznicu kviza (ili je zalijepiti u adresnu traku).
2. Kliknuti na ljubičasti gumb „**Start now**“ i odabrati način igre („**Instructor-paced**“ za vođenje korak po korak ili „**Classic**“ za samostalan tempo učenika).
3. Kliknuti „**Continue**“ – na ekranu/projekciji prikazat će se kod igre (**Game code**).
4. **Učenici** na svojim uređajima otvaraju stranicu **joinmyquiz.com**, upisuju kod s projekcije i unose svoj nadimak/ime.

Igra se može igrati pojedinačno ili u ekipama. Kada se svi učenici prijave, vjeroučitelj pokreće igru.

Aktivnost 4: Pojam i njegova poruka (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će povezati šest pojmova s odgovarajućom porukom. Nakon provjere odabiru jedan par i objašnjavaju ga jednom rečenicom.

Rješenje: 1–D; 2–F; 3–A; 4–B; 5–C; 6–E.

Radni predložak:

A – prisila i ograničenje izvana B – strah, navika ili ovisnost iznutra C – svjesno i slobodno biranje zla D – Božji dar i mogućnost izbora E – sakrament oprostjenja i pomirenja F – preuzimanje posljedica vlastitih izbora

POJAM	SLOVO
1. sloboda	_____
2. odgovornost	_____
3. vanjsko ropstvo	_____
4. unutrašnje ropstvo	_____
5. grijeh	_____
6. ispovijed	_____

Aktivnost 5: Biblijski tragovi slobode (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će povezati tri biblijska navoda s glavnom porukom. Nakon provjere jedan učenik objašnjava koji ga navod najjasnije podsjeća na temu cjeline, bez iznošenja osobnih osjetljivih iskustava.

Rješenje: 1–B; 2–C; 3–A.

Radni predložak:

A – povjerenje u Boga pomaže pobijediti strah B – Božji Duh povezuje se sa slobodom C – sloboda se ostvaruje u ljubavi i služenju

BIBLIJSKI NAVOD	PORUKA
-----------------	--------

1. „Gdje je Duh Gospodnji, ondje je sloboda.“ (2 Kor 3,17)	_____
2. „Doista vi ste, braćo, na slobodu pozvani! ... ljubavlju služite jedni drugima.“ (Gal 5,13)	_____
3. „Ne boj se, stado malo...“ (Lk 12,32)	_____

Aktivnost 6: Sloboda, ljubav i odgovornost u situacijama (rad u paru, 6 minuta)

Rad u paru. Učenici će za svaku situaciju zapisati koji je pojam najviše vidljiv: SLOBODA, LJUBAV ili ODGOVORNOST. Zatim jednu situaciju objašnjavaju povezujući sva tri pojma.

Rješenje: 1. odgovornost; 2. ljubav; 3. sloboda; 4. odgovornost / ljubav. U obrazloženju treba pokazati da odgovoran slobodan izbor poštuje dobro drugoga.

Radni predložak:

SLOBODA, LJUBAV ili ODGOVORNOST

SITUACIJA	POJAM
1. Učenik priznaje da je pogriješio i prihvaća posljedice.	_____
2. Netko pomaže drugomu iako od toga nema osobnu korist.	_____
3. Učenik odbija pritisak društva i bira ono što smatra dobrim.	_____
4. Netko vraća posuđenu stvar i ispriča se zbog kašnjenja.	_____

Aktivnost 7: Vanjsko ili unutrašnje ropstvo? (rad u paru, 6 minuta)

Rad u paru. Učenici će uz primjere upisati V za vanjsko ili U za unutrašnje ropstvo. Uz posljednja dva primjera predlažu jedan siguran korak prema slobodi.

Rješenje: 1. V; 2. U; 3. U; 4. V; 5. U; 6. U. Koraci prema slobodi mogu biti: reći „ne“, razgovarati s pouzdanom odraslom osobom, ograničiti lošu naviku, potražiti pomoć, moliti i ustrajati u dobru.

1. Osoba je prisiljena raditi protiv svoje volje. _____

2. Strah od tuđega mišljenja stalno upravlja odlukama. ____
3. Loša navika postaje toliko jaka da joj se teško oduprijeti. ____
4. Nekome je oduzeta mogućnost slobodnoga kretanja. ____
5. Učenik ne može reći „ne“ pritisku društva iako zna da nešto nije dobro. ____
6. Stalna potreba za odobravanjem drugih određuje postupke. ____

Aktivnost 8: Djela milosrđa – sloboda koja služi (rad u skupinama, 7 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će šest primjera razvrstati na tjelesna i duhovna djela milosrđa. Svaka skupina odabire jedno djelo i navodi jednostavan, opći primjer kako se može ostvariti u školi, obitelji ili zajednici.

Rješenje: Tjelesna – gladna nahraniti, žedna napojiti, bolesna pohoditi. Duhovna – neuka poučiti, žalosna utješiti, uvreditelju oprostiti. Prihvatiti druge primjerene i sigurnosno odgovorne primjere primjene.

Radni predložak:

žalosna utješiti • gladna nahraniti • neuka poučiti • bolesna pohoditi • uvreditelju oprostiti • žedna napojiti

TJELESNA DJELA	DUHOVNA DJELA
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Aktivnost 9: Četiri načina grijeha (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će uz svaki primjer upisati M, R, D ili P: mišlju, riječju, djelom ili propustom. Primjeri su opći i ne traže iznošenje vlastitih grijeha.

Rješenje: 1. M; 2. R; 3. D; 4. P; 5. R; 6. D.

1. U sebi namjerno želim drugomu zlo. ____
2. Svjesno izgovorim uvredu. ____
3. Učinim nešto za što znam da je nepravедno. ____
4. Mogao sam učiniti potrebno dobro, ali sam ga namjerno propustio. ____
5. Namjerno širim neistinu o drugome. ____
6. Svjesno uništим tuđu stvar. ____

Aktivnost 10: Sedam glavnih grijeha – dovrši nazive (rad u paru, 6 minuta)

Rad u paru. Učenici će dopuniti sedam naziva i zatim odabrati dva pojma za koja će jednom rečenicom objasniti kako ponavljana sklonost zlu može umanjivati unutrašnju slobodu.

Rješenje: OHOLOST; ŠKRTOST; BLUDNOST; ZAVIST; NEUMJERENOST U JELU I PIĆU; SRDITOST; LIJENOST. Ponavljana sklonost zlu može prerasti u naviku koja otežava slobodan izbor dobra.

SEDAM GLAVNIH GRIJEHA

1. O_OL_ST
2. _KR_OST
3. B_UD_OS_
4. _AV_S_
5. N_UMJE_EN_ST U J_L_ I P_Ć_
6. _RD_TOS_
7. L_JE_O_T

Aktivnost 11: Ispovijed – vrati redosljed (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će brojevima 1–7 označiti glavne korake ispovijedi. Nakon provjere podcrtavaju dvije riječi koje najjasnije pokazuju da ispovijed vodi pomirenju i novome početku.

Rješenje: 1. pozdrav i znak križa; 2. kada je bila posljednja ispovijed; 3. priznanje grijeha; 4. pokora; 5. kajanje; 6. odrješenje; 7. zahvala i mir. Moguće ključne riječi: kajanje, odrješenje, oproštenje, mir, popravak.

Radni predložak:

KORAK	REDNI BROJ
priznanje grijeha	_____
odrješenje	_____
pozdrav i znak križa	_____
kajanje	_____
pokora	_____
zahvala i mir	_____
kada je bila posljednja ispovijed	_____

Aktivnost 12: Lov na pogrešku (individualni rad i rad u paru, 6 minuta)

Učenici će pročitati šest tvrdnji. Samostalno će označiti četiri pogrešne tvrdnje, a zatim ih u paru ispraviti. Dvije točne tvrdnje samo označuju znakom ✓.

Rješenje: Netočne su 1, 3, 5 i 6. Ispravci: sloboda uključuje odgovornost; grijeh je zlouporaba slobode; ispovijed uključuje kajanje i odluku za promjenu; djela milosrđa konkretno povezuju slobodu, ljubav i odgovornost. Točne su 2 i 4.

1. Sloboda znači činiti sve što želim bez obzira na druge.
2. Unutrašnje ropstvo može biti povezano sa strahom, navikom ili ovisnošću.

3. Grijeh je izraz pune i odgovorne slobode.
4. Ljubav i odgovornost pomažu da slobodu koristimo za dobro.
5. U ispovijedi nije potrebno kajanje ni želja za promjenom.
6. Djela milosrđa nemaju nikakve veze s odgovornom slobodom.

Aktivnost 13: Četiri simbola cjeline (individualni rad – crtanje bojicama, 8 minuta)

Učenici će u četiri polja nacrtati po jedan jednostavan simbol za SLOBODU, ODGOVORNOST, ROPSTVO i GRIJEH. Ispod svakoga crteža mogu napisati najviše tri riječi objašnjenja.

Radni predložak:

SLOBODA	ODGOVORNOST	ROPSTVO	GRIJEH

Mogući primjer rješenja:

Aktivnost 14: Od neslobode do slobodnoga izbora (individualni rad – crtanje bojicama, 8 minuta)

Učenici će u četiri strip-polja nacrtati jednostavan slijed: 1. PRITISAK ILI NESLOBODA, 2. ZASTANEM I RAZMISLIM, 3. BIRAM DOBRO, 4. POSLJEDICA DOBROGA IZBORA. Prizori trebaju biti opći i sigurni.

Mogući primjer rješenja: Prijatelji nagovaraju učenika da se naruga drugome → učenik zastane i pita se što je dobro → kaže „ne“ i ne sudjeluje → drugi učenik nije povrijeđen, a on osjeća mir jer je postupio po savjesti.

Radni predložak:

1. NESLOBODA	2. RAZMISLIM	3. BIRAM DOBRO	4. DOBRA POSLJEDICA

Mogući primjer rješenja:

Aktivnost 15: Poučna priča (individualni rad i razgovor, 8 minuta)

Vjeroučitelj će pročitati poučnu priču.

I ptice vole živjeti

Imao sam sedam ili osam godina. Često sam se igrao s dječakom iz susjedstva. Zvao se Heinrich Brasch. On me naučio kako se prave pračke. Gumenu vrpцу treba pričvrstiti na rašljastu granu. Takve smo grančice izrezivali iz živice. Bilo je proljeće, korizma, vrijeme Gospodinove Muke. Jednoga nedjeljnog jutra Heinrich me pozove: "Idemo na brdo pračkom gađati ptice!"

Srce mi je uzbuđeno tuklo. Nije to mala stvar: prvi put gađati pticu. Do tada smo gađali koješta. No sad će to biti ozbiljno. Bojao sam se. Nešto nije bilo u redu. Pomislih da je ipak nedjelja. Ali, ne usudih se suprotstaviti. Heinrich bi me ismijao. Bio bih osramoćen. Dođosmo do voćaka koje su tek pupale. Golo granje. Topli vjetar i pokoji cvijetak u travi.

"Pogledaj, eno zebe!"

Obazreo sam se. Ptičica je radosno klikkala na grančici.

"Tiho!" - šapne Heinrich. Baci se na zemlju te na sve četiri otpuza do drveta. Stavi kamenčić u pračku i nategne gumu. Ja sam jednostavno morao činiti sve kao i on. Nisam imao snage odustati. No moja se savjest već probudila. Znao sam da sve to nije u redu.

U taj tren razliježe se iz doline zvuk jutarnjeg zvona. Kao da hita u pomoć maloj ptici. I glasu moje savjesti.

Skočio sam i daleko odbacio pračku. Ptičica se preplašila i odletjela. I Heinrich je naglo ustao. Bijesan kao ris.

"Gade!" - siktao je, "sad ću ti pokazati."

Ali ja se nisam bojao. Sav sretan slušao sam kako zvona zvone.

"Ne smijemo ubijati, Heinrich", rekao sam mirno. "I ptice vole živjeti. Kao i mi!"

On je od toga jednostavno zanijemio. Stajao je i slušao kako zvona zvone. Od tada se nisam više bojao da će me netko ismijati. Kad mi prijatelji nešto predlože, ja pitam sam sebe je li to dobro ili zlo, i radim po svojoj savjesti.

Albert Schweitzer

Razgovor:

- Što je dječaka na početku činilo neslobodnim? (Strah da će ga prijatelj ismijati i pritisak da učini isto što i on.)
- Što mu je pomoglo donijeti drukčiju odluku? (Savjest i spremnost da posluša ono što je prepoznao kao dobro.)
- Kako priča povezuje slobodu i odgovornost? (Slobodan izbor nije slijepo popuštanje pritisku, nego odgovorno biranje dobra i poštovanje života.)

Pouka: Unutrašnja sloboda raste kada čovjek sluša savjest, odupre se lošem pritisku i odgovorno bira dobro.

Aktivnost 16: Zapišimo! (individualni rad uz zajedničku provjeru, 7 minuta)

Učenici će u bilježnicu prepisati šest kratkih rečenica koje sažimaju nastavnu cjelinu. Nakon zapisa svaki učenik podcrtava onu rečenicu koju još treba dodatno ponoviti.

ZA SLOBODU SI STVOREN - ponavljanje

- Sloboda je Božji dar i uključuje svjestan izbor.
- Odgovorna sloboda poštuje dobro drugoga i prihvaća posljedice izbora.
- Ljubav usmjerava slobodu prema služenju i dobru.
- Ropstvo može biti vanjsko i unutrašnje.
- Grijeih je zlouporaba slobode i može voditi u neslobodu.
- Kajanje, ispovijed, oproštenje i novi izbor dobra vode prema pomirenju i obnovljenoj slobodi.

Aktivnost 17: Radna bilježnica (individualni rad uz zajedničku provjeru, približno 10 minuta)

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 20 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 18: Formativna provjera (frontalni rad i individualni odgovor, 5 minuta)

Vjeroučitelj će pročitati šest kratkih pitanja. Učenici odgovaraju jednom riječju, slovom ili kratkom rečenicom. Nakon svakoga drugog pitanja jedan učenik kratko obrazlaže odgovor.

- Koja dva oblika ropstva razlikujemo? (Vanjsko i unutrašnje.)
- Kako glasi temeljna veza slobode i odgovornosti? (Slobodan izbor ima posljedice i traži odgovornost.)
- Koja biblijska poruka povezuje slobodu i ljubav? (Gal 5,13 – pozvani smo na slobodu i ljubavlju služimo jedni drugima.)
- Na koja četiri načina čovjek može griješiti? (Mišlju, riječju, djelom i propustom.)
- Navedi jedan primjer djela milosrđa. (Prihvatiti bilo koje točno tjelesno ili duhovno djelo milosrđa.)
- Koji sakrament posebno povezujemo s kajanjem, oproštenjem i novim početkom? (Ispovijed / sakrament pomirenja.)

Aktivnost 19: Digitalni zadatci (individualni rad, rad u paru ili rad u skupinama, 8 minuta)

Učenici će prema dostupnome vremenu i opremi odabrati jedan ili više zadataka iz digitalnog udžbenika, str. 14.

Ponavljanje – zadatak pod ikonom olovke

[klikni ovdje – poveznica](#)

Kod:

Nedigitalna alternativa: Učenici će bez digitalne opreme odabrati tri pitanja iz Aktivnosti 18 i za svako napisati odgovor od jedne rečenice.

Aktivnost 20: Mikropauza (*frontalni rad, 2 minute*)

Vjeroučitelj je koristi po želji u bilo kojem trenutku sata kada opadne koncentracija učenika. To može biti vic, zagonetka, pitalica, kratka šetnja po razredu, pokret ili druga pristojna aktivnost nevezana uz vjeronaučno gradivo.

Vjeroučitelj će postaviti dvije kratke zagonetke: „Što ima mnogo ključeva, a ne može otvoriti nijedna vrata?“ (Klavis.) i „Što je veće što mu više oduzimaš?“ (Rupa.) Učenici imaju deset sekundi za svaki odgovor. Završava znakom: „Bravo – vraćamo se gradivu.“

III. ZAVRŠNI DIO – IZRAZI (približno 7–10 minuta)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja:

Razgovor:

- Što je najvažnije što smo u ovoj cjelini naučili o slobodi? (Sloboda je dar i traži odgovoran izbor dobra.)
- Kako prepoznamo da nešto čovjeka zarobljava? (Kada prisila, strah, navika, ovisnost ili grijeh počnu ograničavati njegove odluke i dobro.)
- Što čovjeku pomaže vratiti se na put dobra nakon pogrešnoga izbora? (Savjest, kajanje, pomoć drugih, ispovijed, oprost i odluka za promjenu.)

Sinteza:

Učenici će izvesti „pet pojmova – jedna poruka“. Vjeroučitelj izgovara: SLOBODA – LJUBAV – ODGOVORNOST – ROPSTVO – GRIJEH. Učenici u paru oblikuju jednu rečenicu koja mora sadržavati najmanje četiri od pet pojmova.

Mogući odgovor: Sloboda raste kada ljubav i odgovornost usmjeravaju naše izbore, dok ropstvo i grijeh čovjeka mogu udaljiti od dobra i učiniti ga neslobodnim.

SLOBODA – LJUBAV – ODGOVORNOST – ROPSTVO – GRIJEH

Zaključak vjeroučitelja: Bog nas je stvorio za slobodu koja nije samovolja, nego sposobnost da odgovorno biramo dobro. Ljubav, savjest, vjera i briga za drugoga pomažu slobodi rasti, a ropstvo i grijeh je ograničavaju. Kada pogriješimo, Bog nas poziva na kajanje, oprost i novi početak.

Samovrednovanje:

Učenici će odabrati jednu razinu prema tome koliko sigurno povezuju sadržaje cijele cjeline. Izbor mogu pokazati diskretno prstima 1, 2 ili 3 ili ga zadržati za sebe.

MOGU SAMOSTALNO	Mogu objasniti glavne veze između slobode, odgovornosti, ropstva i grijeha.
TREBAM JOŠ JEDAN PODSJETNIK	Većinu razumijem, ali jedan dio još trebam ponoviti.
TREBAM POMOĆ	Trebam dodatno objašnjenje i još nekoliko primjera.

Ili:

Digitalno samovrednovanje pod ikonom zvjezdice, udžbenik, str. 14:

[klikni ovdje - poveznica](#)

Kod:

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 20.

Ili:

Učenici će u bilježnicu zapisati pet ključnih pojmova iz cjeline i uz svaki napisati jednu kratku rečenicu koja pokazuje što taj pojam znači.

Izborna domaća zadaća: Učenici će sastaviti jedno pitanje za ponavljanje prve nastavne cjeline i napisati točan odgovor. Pitanje može biti ponuđeno razredu na početku sljedećega susreta.

Završna molitva:

Bože, hvala Ti za dar slobode i za sve što smo naučili. Pomozi nam da svoje izbore povezujemo s ljubavlju i odgovornošću, da se odupiremo onome što nas zarobljava i da nakon pogreške imamo hrabrosti

priznati je, tražiti oprost i ponovno birati dobro.
Amen.

ili:

Anđele, čuvaru mili...

ili:

Učenici će poslušati pjesmu „Anđele, čuvaru mili...“; 3:36; Autor: Marinko Grubešić; Izvor: YouTube.

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvod, pregled domaće zadaće, motivacija i najava teme	5 minuta
Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja	5 minuta
Aktivnost 3: Kviz	25 minuta
Aktivnost 16: Zapišimo!	4 minute
Aktualizacija, sinteza, samovrednovanje i molitva	6 minuta

Ukupno: 45 minuta. Mikropauza se koristi samo po potrebi; tada se skraćuje predstavljanje skupina ili završna rasprava.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Mogu li učenici objasniti povezanost slobode, ljubavi i odgovornosti?
- ☐ Mogu li razlikovati vanjsko i unutrašnje ropstvo te navesti primjer?
- ☐ Mogu li objasniti kako su grijeh i nesloboda povezani?
- ☐ Mogu li navesti četiri načina grijeha, sedam glavnih grijeha i glavne korake ispovijedi?
- ☐ Mogu li navesti primjer djela milosrđa i objasniti zašto odgovorna sloboda služi dobru drugoga?